

Elevers oplevelse af inddragelse og medbestemmelse i skolen

Refleksionsøvelse 3 for lærere

Mange af de elever, vi har talt med i De Anbragtes Vilkår, fortæller om mange skoleskift og dårlige skoleerfaringer. Nye positive erfaringer med skolegang kan bl.a. skabes gennem oplevelsen af at blive inddraget og få medbestemmelse – og her kan I hjælpe eleverne på vej i en ny og god retning.

Formålet med denne øvelse er at skabe mulighed for dialog og refleksion omkring, hvordan I arbejder med elevinddragelse og medbestemmelse på jeres skole. Måske kan I via øvelserne blive inspireret til at afprøve nye ting på skolen.

Sådan gør du/I

Øvelsen rummer to dele.

Øvelsen består af citater fra elever. Citaterne giver anledning til refleksion gennem sammenligning. Inden I drøfter citaterne, opfordrer vi til, at I læser casen *Birkeskolen* (find pdf på hjemmesiden). Efter I har læst casen, kan I fx overveje om casen eller dele af den, kan bruges som inspiration for det arbejde, I laver på jeres skole. Er der dele i casen, som I synes er særlige vigtige for, at elevinddragelse bliver en succes? Er der andre måder at arbejde med elevinddragelse på, hvis etablering af et elevråd ikke er muligt?

Øvelse - del 1: Fælles fodslag

For at få en fælles forståelse for, hvad elevinddragelse og medbestemmelse er, anbefaler vi at indlede refleksionsøvelsen med at snakke om, hvad I hver især forstår ved elevinddragelse og medbestemmelse. Hvis I allerede har arbejdet med en fælles forståelse i refleksionsøvelse nr. 2 for lærere, kan I springe denne del over.

Trin:

1. Vælg en af jer, der kan fungere som facilitator for drøftelserne.
2. Facilitatoren beder de andre i gruppen om hver især at skrive deres definition på elevinddragelse og medbestemmelse på en seddel. "*Elevinddragelse og medbestemmelse er for mig, at...*" og "*Jeg synes, vi lykkes med elevinddragelse, når jeg ser, at...*"
3. Facilitér derefter en snak i plenum om jeres definitioner, og hvordan I oplever det i praksis på jeres skole.
4. Bed deltagerne om at identificere hinandens kernepointer og samle dem i overordnede pointer/ temaer, hvis I er en stor gruppe, eller der kommer mange pointer frem i jeres plenumsnak.
5. Slut af med at drøfte, om I kan blive enige om en fælles definition. Skriv definitionen ned og hæng den evt. op i personalerummet.

TIP

- Brug evt. vores definitioner på forsiden som inspiration for øvelsen (se definition på forsiden).

- Læs evt. teksten "Refleksion – hvad er eleverne optagede af?" (se pdf på hjemmesidens øvelsesbeskrivelse). Teksten beskriver professor Laura Lundys model for deltagelse.

Øvelse - del 2: Elever fortæller: Hvordan opleves inddragelse og medbestemmelse?

I denne øvelse skal I læse citater fra elever, som enten går på et specialundervisningstilbud på et børne- og ungehjem eller på et dagbehandlings- og specialundervisningstilbud. I citaterne beskriver eleverne betydningen af at blive inddraget og få medbestemmelse.

Trin

1. Læs citater fra elever med henblik på at drøfte inddragelse og medbestemmelse på jeres skole (se pdf med citater på hjemmesiden).
2. Når I har læst citaterne, skal I tale sammen om citaterne – enten to-og-to eller som gruppe. Vær gerne konkret og overvej løsninger, når I drøfter citaterne med afsæt i følgende:
 - Er der noget i elevernes beskrivelser, som I tror, også kunne gælde for eleverne på jeres skole? Hvilke?
 - Hvis det også kunne gælde for jeres elever, hvad tror I så, årsagen kunne være?
 - Hvad tror I, der skal til for, at eleverne på jeres skole oplever at blive inddraget mere og få mere bestemmelse?
 - Hvad tror I, det betyder for eleverne at opleve sig inddraget, have mod til at ytre sig, blive lyttet til samt at få medbestemmelse?
 - Hvornår og hvordan vil I evt. kunne rykke eleverne mht. at styrke deres demokratiske selvtillid (se forside for definition af demokratisk selvtillid)?
 - Hvilke løsninger eller gode råd tror I, eleverne ville give jer i de tilfælde, hvor de oplever ikke at blive inddraget? Er der nogle af deres råd, I vil kunne implementere?

Afslutning

Tal med hinanden om, hvordan det har været at drøfte citaterne. Er der noget særligt, I tager med videre i jeres arbejde?